

HÄSSELBY-VÄLLINGBY STADSDELSFÖRVALTNING

ÄLDREOMSORGEN

Marie Sundström

Telefon: 508 05 016

DNR 1.2.1 – 195 - 2011

SAMMANTRÄDE 19 APRIL 2011

TJÄNSTEUTLÅTANDE
1 APRIL 2011

SID 1 (6)

Till
Hässelby- Vällingby stadsdelsnämnd

Hässelgården och Skolörtens vård- och omsorgsboende- Patientsäkerhetsberättelse 2010

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner informationen och lägger ärendet till handlingarna

Leif Spjuth
stadsdelsdirektör

Annica Dominius
verksamhetschef

Marie Sundström
medicinskt ansvarig sjuksköterska

Sammanfattning

Från 1 januari 2011 har en ny lag, Patientsäkerhetslagen(2010:659) trätt i kraft. I denna ställs krav på att vårdgivaren årligen till den 1 mars ska upprätta en patientsäkerhetsberättelse. För år 2010 redovisas en kortfattad information om patientsäkerhetsarbetet inom äldreomsorgen.

Ärendets beredning

Ärendet har tagits fram av medicinskt ansvarig sjuksköterska i samverkan äldreomsorgen.

Bakgrund

Den 1 januari 2011 infördes en ny patientsäkerhetslag. Syftet är att göra vården säkrare och att det ska bli enklare för patienter att anmäla felbehandling. Den nya patientsäkerhetslagen innebär bland annat att ansvarssystemet inom hälso- och sjukvården reformeras. Vårdgivare¹ får ett tydligt ansvar att bedriva ett systematiskt patientsäkerhetsarbete. Vårdgivare ska både arbeta förebyggande för att förhindra vårdskador och utreda såväl händelser som lett till en skada som händelser som skulle kunna ha lett till en skada.

Den nya lagen innebär även att en patientsäkerhetsberättelse ska upprättas till 1 mars varje år. Patientsäkerhetsberättelsen ska innehålla hur det organisatoriska ansvaret för patientsäkerheten är fördelat inom verksamheten, hur patientsäkerhetsarbetet bedrivits under föregående kalenderår, vilka åtgärder som har vidtagits för att öka patientsäkerheten och vilka resultat som har uppnåtts.

Organisation

Vårdgivaren/nämnden ansvarar för att planera, leda och kontrollera verksamheten så att kravet på en god och säker vård uppfylls enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL). De boende ska erbjudas trygg, lättillgänglig vård med god kvalitet. Vården ska bedrivas med respekt för de boendes integritet och medbestämmande. Nämnden har yttersta ansvaret för verksamheter i såväl egen regi som entreprenörsdrivna.

Verksamhetschef för hälso- och sjukvård ansvarar för att vården bedrivs utifrån gällande lagstiftning och att MAS rutiner är kända i verksamheten samt efterlevs. I ansvaret ingår att se till

- att det finns ett ledningssystem för kvalitet och patientsäkerhet i hälso- och sjukvården
- att resursanvändning och bemanning är optimal för att uppnå god och säker vård
- att bedriva systematiskt patientsäkerhetsarbete
- att patientsäkerhetsberättelse upprättas i samråd med MAS

- att patientsäkerhetsberättelsen finns tillgänglig för var och en som önskar ta del av den från och med första mars varje år t ex via förvaltningens hemsida

Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) ansvarar för att patienterna får en säker och ändamålsenlig hälso- och sjukvård av god kvalitet inom kommunens ansvarsområde.

Medicinskt ansvarig sjuksköterska arbetar fortlöpande med att säkerställa kommunens hälso- och sjukvård genom att

- planera, kontrollera, dokumentera och redovisa arbetet med verksamhetens kvalitet och säkerhet
- utarbeta och revidera rutiner utifrån lagar, föreskrifter och allmänna råd som rör hälso- och sjukvård
- hålla sig informerad om de förändringar som sker avseende författningar och annat som rör hälso- och sjukvården
- ansvara för att informera stadsdelsnämnden om kvalitet och säkerhet i särskilda boenden
- på delegation från nämnden anmäla enligt Lex Maria till Socialstyrelsen
- medverka i utarbetandet av ledningssystem för kvalitet och patientsäkerhet i hälso- och sjukvården
- ha en rådgivande roll till verksamheterna och nämnden samt expert i frågor som rör den kommunala hälso- och sjukvården
- medverka i planering och i förändringsprocesser som berör hälso- och sjukvård samt delta i riskinventeringar och förebyggande åtgärder.

MAS och verksamhetschef har ett gemensamt ansvar för att anmäla hälso- och sjukvårdspersonal som utgör en patientsäkerhets risk till vårdgivaren och Socialstyrelsen.

Hälso- och sjukvårdspersonal har skyldighet att bidra till att hög patientsäkerhet upprätthålls och rapportera risker för vårdskador och händelser som har medfört eller hade kunnat medföra en vårdskada till MAS. Hälso- och sjukvårdspersonalen ska också informera patient och eller närstående om en inträffad vårdskada och dokumentera i patientjournalen att information lämnats.

Omvårdnadspersonal har skyldighet att följa de riktlinjer och rutiner som styr hälso- och sjukvården. De ska medverka i patientsäkerhetsarbetet och rapportera risker samt negativa händelser.

Samarbete med andra vårdgivare

Övergripande samverkansmöten hålls på St. Görans sjukhus mellan representanter från vårdcentraler, slutenvårdsenheter och stadsdelsförvaltningarna inom innerstaden och Västerort. Myndighetschefer och MAS från de olika förvaltningarna deltar. Syftet med mötena är att ta upp förbättringsåtgärder utifrån inkomna avvikelser, diskutera gemensamma problem och försöka lösa dem samt informationsöverföring mellan sluten och öppenvården m.m.

En lokal samverkansöverenskommelse för in- och utskrivning av patienter i slutenvården har tagits fram och undertecknats av Capio S:t Görans sjukhus, MAS, Bromma sjukhus, chef för biståndshandläggarna, läkare för särskilda boendeformer och samtliga vårdcentraler i Hässelby- Vällingby. Detta för att öka patientsäkerheten vid överföring av information mellan enheterna.

MAS har möten och uppföljningar med Landstinget gällande läkemedelsförråd, läkarmedverkan på särskilda boenden, Tandvårdsstaben och Vårdhygien. Vid dessa möten diskuteras avtal, nyheter och förändringar, utveckling, avvikelser och förslag för att förbättra rutiner. MAS informerar vård- och omsorgsenheterna om eventuella nya rutiner och risker som har framkommit i samband med möten.

MAS samverkar även med apoteket farmaci för planering av utbildningsinsatser och kvalitetsgranskningar, Vårdhygien för planering av hygienronder m.m, läkarorganisationen avseende rutiner, medicinska frågor, säkerhet m.m, KSL, Socialstyrelsen m fl.

Patientsäkerhetsarbete 2010

Avvikelsehantering

Avvikelsehanteringen är en del i det förebyggande arbetet med att utveckla och säkerställa vården. Genom rapportering och analys av avvikelser kan brister och risker förebyggas och åtgärdas. Nedan redovisas antal avvikelser under 2010.

Avvikelser 2010 inom äldreomsorg:

Vård- och omsorgs-boende	Antal boende	Läkemedel adm	Fallolyckor	Brist vårdkedja	Medicintekn./rehab	Omvårdnad m.m.
Skolörten	192	27	433	3		1
Hässelgården	156	6	325	5		2

Hässelgården hade 325 rapporterade fallolyckor varav 11 resulterade i frakturer. Skolörten hade 433 rapporterade fallolyckor varav 10 resulterade i frakturer.

Under 2010 har fem ärenden anmälts enligt Lex Maria.

Under 2010 har MAS utfört uppföljning av hälso- och sjukvården på Skolorten och Hässelgårdens äldreboenden (egen regi).

MAS har tillsammans med farmaceut från Apoteket pharmaci utfört kvalitetsgranskningar av läkemedelshanteringen i särskilda boendeformer inom äldreomsorgen samt anordnat läkemedels utbildningar för sjuksköterskor avseende äldre och läkemedelsbehandling kopplat till kvalitetsindikatorer. Hälso- och sjukvårdspersonalen har även fått utökad utbildning i datasystemet VODOK.

MAS har deltagit i arbetsgrupp centralt för att revidera kvalitetsindikatorerna som ska redovisas till kommunfullmäktige, reviderat den gemensamma överenskommelsen för in - och utskrivning av patienter i slutenvården för att säkerställa informationsöverföringen till och från sjukhus..

Under året har registrering i palliativa registret införts inom äldreomsorgen. För övrigt förs hälso- och sjukvårdsstatistik och infektionsregistrering för att förebygga vårdrelaterade infektioner.

Pågående projekt:

- Utbildning och rutiner för god vård och omvårdnad vid demens
- Bra mat och måltider inkl. implementering av rutiner

Hälso- och sjukvårdspersonal och omvårdnadspersonal rapporterar avvikelser till ansvarig sjuksköterska och chef. Hälso- och sjukvårdspersonal dokumenterar avvikelser i avvikelssystemet i VODOK och ska tillsammans med ansvarig chef utreda orsak till händelsen och vidta åtgärder för att förebygga liknande händelser inträffa.

Förvaltningen har sedan tidigare *kvalitetsråd* på varje boendeenhet där man arbetar med avvikelser där alla yrkeskategorier deltar. Avvikelse, klagomål och synpunkter analyseras för det systematiska kvalitetsarbetet. Resultatet dokumenteras och återkopplas till den boende och i förekommande fall anhöriga.

Hälso- och sjukvårdspersonalen bedömer risker för fallskador, undernäring, trycksår, ADL etc.

Kvalitetsindikatorer 2010 inom äldreomsorg

Vård- och omsorgsboende	Antal patienter	ADL	Riskbedömn. fall	Riskbed. nutrition	Riskbed. trycksår	Munbedömn.
Hässelgården	156	96	106	106	89	25
Skolörten	192	28	114	116	112	48

Antal trycksår från stadie I-IV (rodnad-sår) Skolörten 16, Hässelgården 21,

Patientsäkerhetsberättelse inför 2011

Verksamhetschef och MAS kommer under 2011 att gemensamt utveckla och ta fram en patientsäkerhetsberättelse med beskrivning om hur patientsäkerhetsarbetet bedrivits under året och vilka åtgärder som vidtagits för att öka patientsäkerheten samt vilka resultat som uppnåtts.

Förvaltningen kommer även att fastställa en organisation för händelse- och riskanalys av risker och händelser i vården, förändringar i organisation och resursfördelning etc. Förvaltningen kommer också att arbeta fram en struktur för att redovisa patientsäkerhetsarbetet på ett brukarvänligt sätt.

Boende och närstående kommer att ges möjlighet att lämna synpunkter och delta mera aktivt i patientsäkerhetsarbetet.

För entreprenörerna gäller att enhetens MAS och verksamhetschef för hälso- och sjukvård lämnar patientsäkerhetsberättelsen till stadsdelsnämndens MAS för vidare rapportering till stadsdelsnämnden under februari månad.

Verksamhetschef och MAS har *uppföljningsmöten* en gång per månad för att diskutera patientsäkerhetsarbetet. Verksamhetschef och MAS ger kontinuerlig information om patientsäkerhetsarbetet till enhetschefer och hälso- och sjukvårdspersonal.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen kommer att fastställa en organisation för händelse- och riskanalys av risker och händelser i vården, förändringar i organisation och resursfördelning etc. Förvaltningen kommer att ta fram en struktur för att redovisa patientsäkerhetsberättelser..
